

„A magyar népek van ereje, hogy lesújtson minden hazaárulóra”^[1]

A Mindszenty-per „visszhangja” egy üzemi lapban

„Megelégedéssel vettem tudomásul a hétfő esti újsághírt, amely beszámol Mindszenty hercegprímás letartóztatásáról. Nekünk, magyar dolgozóknak csak egy lehet erről a véleményünk, mégpedig az, hogy ilyen ember, aki vallást, az egyházat arra használja föl, hogy a piszkos imperialista külföld propagandáját terjessze, aki ellene van hazánk békés fejlődésének, aki a vallást szembe helyezi a politikával, s ahol csak módjában van, ellenünk dolgozik, nem méltó arra, hogy a magyar katolikus dolgozó nép vezetője legyen.”

Az egyház vezető szerepe a magyar társadalomban 1945-ig megkérdőjelezhetetlen volt. Mindebből egyenesen következik, hogy a Magyar Kommunista Párt ezt a tekintélyt kívánta megtörni, ezért aztán potenciális ellenségnek tekintette azokat - így az egyházakat is -, akik útjukban álltak a hatalomhoz vezető úton. A lényegében a kezdetektől az MKP ellenőrzése alá tartozó politikai rendőrség már 1945-től kezdve folyamatosan figyelték azokat az embereket, szervezeteket, akik a hatalmukra veszélyt jelentettek. Így került *Mindszenty József* bíboros is [popup title="képe." format="Default click" activate="click" close text="Lásd ehhez: Gergely Jenő: A Mindszenty-per. Bp., 2001.; Kiszely Gábor: ÁVH. Egy terrrorszervezet története. Bp., 2000.; Kahler Frigyes: A főcsapás iránya: Esztergom: Mindszenty bíboros pere. Bp., 1998.; Szabó Csaba: A Mindszenty-per (1948). Magyar Történeti Archívum. [4. köt.]. Bp., é. n."]

Nagy Ferenc miniszterelnök 1946 nyarán a probléma forrásaként, amely a katolikus egyházat és főleg Mindszentyt a MKP látóterébe hozta, az 1945. évi októberi választási körlevél határozta meg. A körlevél első részében a képviselőválasztással, a második részben a demokrácia magasabbrendűségével, a harmadik rész a korszak hazai közéletével foglalkozik, kiemelve néhány olyan eseményt, amely a keresztény erkölcsiség szempontjából teljesen elfogadhatatlan. A körlevél, amit 1945. november 1-jén olvastak fel a templomokban, hangsúlyozta a választásokon való részvétel jelentőségét.

Másnap, november 2-án, az MKP Politikai Bizottsága (PB) reagált az elhangzottakra, amit a Szabad Nép november 3-ai számában tettek közzé. A PB reakciónak, az imperialisták kiszolgálójának, a magyar nép ellenségének nevezte a katolikus egyházat, amely az országot romlásba akarja vezetni. Még ugyanaznap, 2-án kommunista nyomásra dálnoki Miklós Béla miniszterelnök részvételével értekezletet tartottak a miniszterelnökségen az MKP, az Szociáldemokrata Párt (SZDP), a Független Kisgazdapárt, a Nemzeti Parasztpárt és a Magyar Radikális Párt pártvezetői. Itt újra elítélték a püspökkari körlevelet, s a határozat még aznap megjelent a Szabad Népban. November 3-án tehát két elítélő nyilatkozat is napvilágra került. A november 4-ei nemzetgyűlési választásokat azonban a Független Kisgazdapárt nyerte meg, a kommunistáknak csak 70 mandátum jutott. Mindszenty így kommentálta az eseményeket: „A választásokból 57,7 százalékos győzelemmel került ki a Kisgazdapárt, amely programjában a keresztény elvek védelmét és megvalósítását ígérte a marxizmussal szemben. Az eredmény valóban elsöprő és elemi erővel megnyilatkozó tiltakozás volt a kommunizmussal szemben.”

1946. tavaszán Rákosi utasítására az Államvédelmi Osztályon (ÁVO) belül megalakult az Egyházügyi Alosztály, amely kizárólag az egyházi ügyekkel foglalkozott. Az alosztály vezetője Tihanyi János lett. Az alosztály gyűjtötte a nyilvánosan beszerezhető dokumentumokat, valamint operatív úton titkos gyűjtést is végeztek: lehallgatások, gyónási titkok megszerzése, posták felbontása, stb.

Rákosi valószínűleg 1947 őszén adott utasítást az ÁVO-nak, hogy Mindszenty előéletével is kezdjenek el foglalkozni, s e kutatások eredményét 1948. májusában tette Péter Gábor Rákosi Mátyás asztalára, a következő cetli kíséretében: „Rákosi Elvtárs által kért egyházi vonatkozású feljegyzéseket megküldöm.”

1948. január 10-én Rákosi egy értekezleten kijelentette, hogy „év végéig végezni kell az egyházi reakcióval”, mert „a katolikus egyház vezetőinek többsége Mindszenty Józseffel az élen ma sem ismeri el a köztársaságot. Vissza kívánja állítani a régi úri nagybirtokot, ellenzi a hároméves tervet és a demokrácia minden egységességét.” Februárban Ortutay Gyula kultuszminiszter tárgyalásokat kezdeményezett a keresztény egyházzal vezetőivel az állam és az egyház viszonyainak rendezéséről, de e tárgyalások Mindszentyvel a nyár végére elakadtak. 1948. április 15-én az MKP PB ülésén elfogadott határozat szerint „támadásba kell átmenni” a katolikusok ellen. Június 16-án az országgyűlés elfogadta az iskolák államosításáról szóló 1948:XXXII. tc.-t. Mindszenty ezekben résztvevőket a 2334. kánonra hivatkozva kiközösítéssel sújtotta. Ha feltételezzük, hogy eredetileg nem Mindszenty személye ellen irányult a kommunista támadás, hanem az általában az egyház iránt, ez ekkorra megváltozott. Hiszen Mindszenty a választási körlevéllel valószínűleg, módosította az 1945-ös választásokat, és ez egy-két évvel eltolta a kommunista hatalomátvételt. 1948-ban azonban a konfliktusok Mindszenty és Rákosi között mind élesebbé váltak, hiszen a bíboros az MKP majdnem minden lépését, ill. a kormány intézkedéseit elítélte.

1948. június 12-én az MDP és az SZDP egyesülésével megalakult a Magyar Dolgozók Pártja (MDP). Ettől kezdve már nyíltan épült ki az egypártrendszer, s megteremtődtek a feltételek ahhoz is, hogy leszámoljanak ellenségeikkel. 1948. október 7-én a református egyház kényszerült a „megegyezés” aláírására az állammal, amit december 9-én az evangélikus egyházé követett.

A püspöki kar azonban 1948. november 3-ai püspöki konferencián a hitet tett a hercegprímás mellett, s nem írta alá a diktátumot. Mindez felgyorsította a bíboros elleni eljárást. Jellemző mozzanat, hogy a konferencia határozatát Péter Gábor a következő papírcetli kíséretében adta át Rákosinak: „Rákosi elvtárs, aláhúztam azokat a sorokat, amelyek alapján (amikor az ideje elérkezik) büntetőjogilag el lehet járni Mindszenty ellen.”

Az MDP KV november 14-ei ülésén Farkas Mihály bejelentette, hogy az érsek elleni büntetőeljárás hamarosan megindul, amiről a Szabad Nép már aznap tájékoztatót. Az MDP Titkárságának 1948. november 18-ai ülésén Rákosi napirend előtt javasolta, hogy „fokozni kell a Mindszenty-ellenes kampányt. Tömegmozgalommal kell szélesíteni. A Titkárság megbízza a Szervező Bizottságot, hogy az Agit-prop. Bizottsággal együtt dolgozza ki a Mindszenty és a klerikális reakció elleni tömegmunka módszereit”, valamint [popup title="." format="Default click" activate="click" close text="Zakar András (1912–1986), Mindszenty József személyi titkára, a per III. rendű vádlottja."]- Mindszenty titkárát -, amennyiben valóban telefonált a követségekre, le kell tartóztatni.”

Mindszenty bíboros az újabb támadások ellenére sem mondott le, bezárkózott az érseki palotába, s még egy szótartot intézett a néphez. Másnap, november 19-én letartóztatták Zakar Andrást, és megkezdődött a formálódó Mindszenty-per vádlottjainak begyűjtése. Ugyanezen a napon az MDP Szervező Bizottság (SZB) ülésén megbízták a Propaganda és Szervezési Osztályt, hogy a „november 22-i SZB ülés elé terjesszék be a Mindszenti-elleni tömegmozgósítás tervét”. November 20-án Rákosi bejelentette, hogy megkezdődik a reakció utolsó maradványainak is a felszámolása, különös tekintettel a klerikális reakcióra.

November 22-én az SZB ülése tudomásul vette, „hogy Orbán László és Kovács István elvtársak november 22-ei SZB ülés elé terjesztik be a Mindszenti elleni tömegmozgósítás tervét azzal, hogy addig is az összes gyűléseket, rendezvényeket állítsák be Mindszenti-ellenes tömegmozgósításra, és határozati javaslatokat fogadtassanak el ezzel kapcsolatban. Az SZB elfogadta Kovács István elvtárs javaslatát, hogy a Nagybudapesti és vidéki üzemekben röpgyűléseket tartsunk, és mozgósítsuk az üzemi dolgozókat Mindszenti-ellen.” A határozatnak megfelelően 1948. novemberétől a Szabad Nép folyamatosan közölte a dolgozók - zömmel „megszervezett” - leveleit. Erre példa a *Ganz Dolgozók Lapjában* megjelent levél és egy 1949. január 4-én tartott gyűlésről szóló beszámoló is (**Lásd az 1. és a 2. forrást!**), igaz ezek csak a letartóztatás után 1949 januárjában jelentek meg.

1948. december 23-án a primási palotában házkutatást tartott a *Décsi Gyula* vezette különítmény, majd három nappal később, december 26-án letartóztatták a bíborost, akit az Andrássy út 60. szám alá vittek. December 28-án egy rövid közlemény jelent meg a Szabad Népban: „A Belügyminisztérium Sajtóosztálya közli: Mindszenty József esztergomi érseket hűtlenség, a Köztársaság megdöntésére irányuló bűncselekmény, kémkedés és valutaüzerkedés gyanúja alapján a rendőrhatalóság őrizetbe vette.”

Az 1948. december 29-ei MDP Titkársági ülésen Rákosi ismertette a „Mindszenty-ügyben eddig foganatosított intézkedéseket.” Tájékoztatójában kiemelte, hogy „Gondoskodni kell arról, hogy január 1-én a katolikus egyházak képviselői maximális számban” üdvözljék a köztársasági elnököt, valamint hogy a „január 4-i miniszterelnökségi tanácskozássra is megjelenjenek.” A végrehajtással Rajk Lászlót és Kállai Gyulát bízták meg, Kádár János pedig a Mindszenty-ügy ismertetését kapta feladatul.

1949. januárban jelent meg az Athenaeum kiadásában az ún. Sárga könyv, *A Mindszenty bűnügy okmányai*, amelyben már hosszabb leírás található a letartóztatás „okairól” és a „Mindszenty-klikk” árulásáról. Eszerint „A magyar rendőrhatalóságok hűtlenség, kémkedés, a köztársaság megdöntésére irányuló bűncselekmény és valutaüzérkedés gyanúja alapján tartóztatták le Mindszenty Józsefet.

A pert végül a budapesti bíróságon az Olti Vilmos vezette különtanács előtt 1949. február 3-8. között tartották. A vádindítványt Alapy Gyula néppügyész terjesztette a bíróság elé. Február 3-án, tehát a tárgyalás első napján Rákosi úgy tájékoztatta az MDP PB ülés résztvevőit, hogy a pert február 8-áig be kell fejezni, ítéleteket meg kell hozni. 1949. február 8-án, a tárgyalás utolsó napján meghozták az ítéleteket is. Összesen két életfogytiglant és 49 évnyi összbüntetést szabtak ki a megvádolt személyekre.

A Ganz Dolgozók Lapja az 1949. február 10-én megjelent számában hosszabb írásban tájékoztatta - nyilvánvalóan a Szabad Nép tudósításai alapján - a dolgozókat a perről. Részletezte a „Mindszenty-klikk” tevékenységét, terveit, és mindazon cselekedeteket, amelyek a végcélja az volt, hogy „az átkozott Habsburg-dinasztiát” a magyar dolgozók nyakára ültessék. **(Lásd a 3. forrást!)**

A szerző hűen követi propagandaháború elvárásait, és a kitalált mese eseményeit. Szinte egy egész kémtörténet játszódik le az olvasó szeme előtt. Papok a „Sion” fedőnévvel ellátott Esztergomi Prímási Palotából vegyileg preparált papírokon rejtelmes és vegytintával írott üzeneteket küldenek Vatikánnak és New Yorknak, amelyben hazugságokat terjesztenek a fiatal népi demokráciáról. Actio Catholica néven fedőszervezet hoztak létre, amely összefogta a bel- és külföldi kémhálózatot. Mindezeket pedig Eszterházy herceg pénzelt, hogy ennek segítségével újra visszaszerezze birtokait. Végül azonban a fiatal Magyarországot győzedelmeskedett a „klerikális reakció” fölött.

A cikkből az is kiderül, hogy a dolgozók a kitalált titoloncolást vagy esetleg még a halálbüntetés kiszabását sem tartották volna elképzelhetetlennek, de így is úgy gondolják, hogy a dolgozó nép ismét győzedelmeskedett, és nem kell attól tartani, hogy a régi világ visszatér, elkezdődhet a kiegyezés az állam és az egyház között. Tekintettel a vallásos munkások érzelmeire, a cikk hangsúlyozta, hogy összeesküvést nem a papság követte el az állam ellen, hanem csak néhány bűnöző, akik álcaként használták a reverendát, hogy így tévessék meg a hívőket. Az igazság azonban kiderült, a bűnösök elnyerték méltó büntetésüket, az egész per pedig „a nemzetközi imperializmus vereségével végződött és megerősítette a magyar munkásosztályt abban a hitében, hogy jó úton halad a szocializmus építésében.”

Forrás

A Ganz Dolgozók Lapja és a Mindszenty ügy

1.

Levél Ganz Újságnak!

Azt hiszem, nem túlzok, amikor azt írom, hogy meglepéssel vettem tudomásul a hétfő esti újsághírt, amely beszámol Mindszenty hercegprímás letartóztatásáról. Nekünk, magyar dolgozóknak csak egy lehet erről a véleményünk, mégpedig az, hogy ilyen ember, aki vallást, az egyházat arra használja föl, hogy a pizkos imperialista külföldi propagandáját terjessze, aki ellene van hazánk békés fejlődésének, aki a vallást szembe helyezi a politikával, s ahol csak módjában van, ellenünk dolgozik, nem méltó arra, hogy a magyar katolikus dolgozó nép vezetője legyen.

Végre hát megtörtént az, amit olyan régen vártunk. Mert hisz nem egyszer hallottam olyan felszólalást, hogy akkor, amikor mindnyájan tudjuk és látjuk Mindszenty káros tevékenységét, miért vagyunk ilyen türelemmel iránta.

A reakció talán félremagyarázta ezt a nagy türelmet. Mindszenty végre elfoglalta az őt megillető helyet. S mindazok, akik hazánk békés fejlődése ellen dolgoznak, előbb vagy utóbb követni fogják.

Ganz Dolgozók Lapja, 4. évf. 1949 1-2. sz. 3.

2.

Követeljük Mindszenty megbüntetését

A Ganz Vagongyár 550. műhelyének dolgozói 1949. január 4-én gyűlést tartottak. A gyűlés a klerikális reakcióval és annak vezérével, Mindszentynek az ügyével foglalkozott. Együttérzéséről biztosítja a gyűlés kormányunkat akkor, amikor az a régi rend klerikális csatlósáival szemben a legerélyesebb intézkedést fogantatja. Örömmel vettünk tudomásul Mindszenty bíboros letartóztatását.

A műhely dolgozói követelik, hogy a magyarországi reakció hírhedt vezérének az ügyet mielőbb nyilvános tárgyaláson intézzék el.

Követeljük ezt abban a biztos tudatban, hogy a nyilvános tárgyalás és Mindszenty elleni erélyes intézkedések a dolgozó társadalom szocializmus felé vezető útjából igen nagy és veszedelmes akadályokat távolítana el.

550. műhely dolgozói

Ganz Dolgozók Lapja, 4. évf. 1949. 3. sz. 3.

3.

A magyar népnek van ereje, hogy lesújtson minden hazaárulóra

A most folyó tárgyalásokon a napnál fényesebben beigazolódott a Mindszenty-klikk bűnössége. Az ingadozók és a kételkedők is láthatják, hogy Mindszentyék nem a lelkek gondozásával foglalkoztak, hanem a népi demokráciánk megdöntésére szervezkedtek. Le akarták rombolni, háborúba akarták taszítani dolgozó népünk verejtékével felépített országunkat. Háborút akartak, de a kihallgatásuk során kiderült róluk, hogy ők maguk sohasem voltak katonák.

A csüttörtői tárgyaláson napfényre kerültek az ügy politikai szempontjai. Az, hogy a Mindszenty-klikk a népi demokrácia megdöntésére szervezkedett. A szervezkedés jellege befelé polgári, kifelé pedig katonai intervenció megszervezésére irányult, külföldi hatalom beavatkozását igyekeztek megszervezni a magyar belügyekbe. A szervezkedés fő célja legitímista szervezkedés volt, az átkozott Habsburg-dinasztiát akarták újból a dolgozók nyakára ültetni.

A pénteki tárgyaláson konspiratív munkájuk domborodott ki. Bevallották, hogyan szervezték és tartották fenn külföldi összeköttetésüket. Fény derült az Actio Catholica szerepére is. Bebizonyosodott, hogy az Actio Catholica csak egy vallási fedőszerv volt, amely nem a vallás és a lelkek ápolásával foglalkozott, hanem szervezettel fogta össze a bel- és külföldi kémhálózatot. Híryanagot jutattak külföldre. A kémközpont igazgatója Mihalovics kanonok volt, aki a titkos jelszót ismerő kémekkel tárgyalt. Vegyileg preparált papírokon leveleztek, nemzetközi kémközpont irodát akartak felállítani külföldön, hogy tálcán szállíthassák az országból a hamis gazdasági és politikai híreket megrendelőiknek: Vatikánnak Speilmann New York érsekének, hiszen ezeknek az uraknak bokros egyházi teendőik ellátásához ezeket a híreket nagy szükségük volt. A kijutott hírekben az alábbi rágalmakat zúdították népi demokráciánkra:

1. A 3 éves terv mérlege veszteséget mutat.
2. Minden férfit 18-48 éves korig bevonultatnak Magyarországon.
3. A Péti Nitrogénművek cellulóze szükségletét közölték az amerikaiakkal.
4. A Szovjetunió felfegyverezte a magyar honvédséget Amerika ellen.

És még hasonló hírekkel traktálták külföldi megrendelőiket, akik mint az éhes eb, kaptak a koncon. Búsás dollárokkal fizettek minden közleményért, és szívesen finanszírozták az összeesküvőket, akik a kapott dollárokat a fekete piacon értékesítették.

Rejtjeles és vegytintával írott levelezést folytattak cinkosaikkal. Ha erre nem volt mód, akkor tolvajnyelven érintkeztek egymással. Ebben a tolvajnyelven az esztergomi prímási palota „Sion” nevelt viselt. Mi ugyanakkor nyugodtan hihettük, hogy az esztergomi prímási palotában a lelkek ápolásával foglalkoznak, holott az éjszaka sötét leple alatt még sötétebb szándékú politikai ügynökökét fogadtak, mint ahogy ez a vallomásokból kiderül. Láthatják ezekből még az elfoglalt is, hogy a Mindszenty-klikk tagjai még kiserültszen foglalkoztak egyházi munkával, hanem az intervenció megszervezésével.

A pénteki tárgyaláson a mellékvádoltak kihallgatására került a sor. Illusztris tagja ennek a társaságnak „herceg” Eszterházy, a hatalmas hitbizományok ura, aki letörtén vallotta be, hogy vagyontársa annyira megcsappant, hogy ma már csak 3 millió értékű vagyon felett rendelkezik. Azért volt hajlandó a Mindszenty-féle összeesküvést pénzelni, mert a régi rend visszaállítását és vagyona visszaszerzését remélte tőlük.

Mindszenty, mikor a tárgyaláson bebizonyosodott kém-tevékenységük, kegyesen sajnálkozásának adott kifejezést. A klikk egyik tagja Ispánki, bárgyún kijelentette: nem is tudta, hogy kémkedett.

A tárgyalások tehát bebizonyították, hogy Mindszentyék a magyar nép ellen szervezkedtek.

Vitathatatlan hogy ez a felismerés váltotta ki a dolgozókból a meglepedést, a Mindszenty-ügy ítéleteivel kapcsolatban. Érdekesek azok a vélemények, amelyek a dolgozók körében alakultak ki ezen a vonalon.

Szentiványi Józsefné (Ganz Vagon) elmondja, hogy most már lehetőségét látja annak, hogy az állam és az egyház közös nevezőre hozza az oly régóta vajdó kérdést. Az ítéletet helyesnek tartja, bár ő azt hitte, hogy kitoloncolják az országból. Megállapítja Szentiványiné, hogy Mindszenty elítélése nem a pappal szemben történő ítélet, hanem a közönséges bűnözővel, aki szembe akarta állítani a katolikus híveket a demokráciával, és ismét a borzalmas háborúra spekulált. Baranyait személyesen ismerte, mert tanítványa volt, és már akkor szívből utálta, mert legitimista törekvéseit hangoztatta, és a papság igazi hivatása helyett a hatalom biztosítását kereste. Szentiványiné elmondja azt is, hogy sajnos sok gyenge nőtársát megszedítették, akik most már magunk is világosan láthatják Mindszentyék céljait.

A Ganz Vagon-gyár egy másik dolgozója, Novotny Sándor elmondja, hogy ő halálos ítéletet várt Mindszentyre, azonban most már teljesen megérti az ítélet ilyen módját. A dolgozók egytől egyig elítélik azt a hazaáruló tevékenységet, melyet a fekete reakció folytatott. Ha akadnak is néhányan, akik a papot látják Mindszentyben, a tárgyalások után már tisztán áll előttük, hogy a papi palást csak burok volt az imperialista és legitimista törekvések elkendőzésére. Mivel a vallást használták fel néppellenes cselekedeteik végrehajtására még fokozottabb mértékben érdemlik meg a büntetésüket. Rámutat Novotny elvtárs arra, a dolgozók között kialakult véleményre, hogy a klerikális reakció nemzetközi hálózata hiába próbálkozik a béke megbontására, mert a Szovjetunióval élén, a népi demokráciák dolgozó milliói éberren őrködnek a béke felett.

Szétfoszlott tehát a legenda, amit mesterségesen akartak a nép ellenségei köré fenni. Lezárult az a per, amely ismét a nemzetközi imperializmus vereségével végződött és megerősítette a magyar munkásosztályt abban a hitében, hogy jó úton halad a szocializmus építésében.

Ganz Dolgozók Lapja, 4. évf. 1949. 7-8. sz. 2.

Címkek:

[Mindszenty](#) ^[2]

[Magyar Kommunista Párt](#) ^[3]

[Dálnoki Miklós Béla](#) ^[4]

[Szociáldemokrata Párt](#) ^[5]

[Független Kisgazdapárt](#) ^[6]

[Nemzeti Parasztpárt](#) ^[7]

[Magyar Radikális Párt](#) ^[8]

[Szabad Nép](#) ^[9]

[Magyar Dolgozók Pártja](#) ^[10]

[Péter Gábor](#) ^[11]

[Farkas Mihály](#) ^[12]

[Actio Catholica](#) ^[13]

[MASZOVLET](#) ^[14]

[MASZOVOL](#) ^[15]

[AVO](#) ^[16]

Kiadás: 9. évfolyam (2009) 5. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/hetkoznapok/a_magyar_nepnek_van_ereje_hogy_lesujtson_minden_hazaarulora.html

Hivatkozások

[1] https://www.archivnet.hu/hetkoznapok/a_magyar_nepnek_van_ereje_hogy_lesujtson_minden_hazaarulora.html

[2] <https://www.archivnet.hu/cimkek/mindszenty>

[3] <https://www.archivnet.hu/cimkek/magyar-kommunista-part>

[4] <https://www.archivnet.hu/cimkek/dalnoki-miklos-bela>

[5] <https://www.archivnet.hu/cimkek/szocialdemokrata-part>

[6] <https://www.archivnet.hu/cimkek/fuggetlen-kisgazdapart>

[7] <https://www.archivnet.hu/cimkek/nemzeti-parasztpart>

[8] <https://www.archivnet.hu/cimkek/magyar-radikalis-part>

[9] <https://www.archivnet.hu/cimkek/szabad-nep>

[10] <https://www.archivnet.hu/cimkek/magyar-dolgozok-partja>

[11] <https://www.archivnet.hu/cimkek/peter-gabor>

[12] <https://www.archivnet.hu/cimkek/farkas-mihaly>

[13] <https://www.archivnet.hu/cimkek/actio-catholica>

[14] <https://www.archivnet.hu/cimkek/maszovlet>

[15] <https://www.archivnet.hu/cimkek/maszovol>

[16] <https://www.archivnet.hu/cimkek/avo>